

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia LXXVII. Et uenit Capernaum, & cùm uenisset domum, interrogauit eos? Quid in uia inter uos disceptabatis? Ipsi uerò filuerunt. Nam inter se disceptarant in uia, quis esset maior. Et cùm ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Et uenit Capernaum, & cùm uenisset domum, interrogauit eos
Quid in uia inter uos disceptabatis? Ipsi uero filuerunt. Nam inter se di-
sceptarant in uia, quis esset maior. Et cùm confesisset, uocauit duode-
cim, & dicit eis: Si quis uult primus esse, erit omnium postremus, &
omnium minister. Et cùm accepisset puerulum, statuit eum in medio
eorum, & cùm accepisset eum in ulnas, ait eis: Quisquis unum ex tal-
bus puerulis excepit nomine meo, me excipit: & quicunq; me exci-
pit, non me excipit, sed eum qui misit me.

Argumentum
& iūs presen-
tis loci.
Marc. 6.
Marc. 8.

Expositus hucusq; Diuus Marcus præclar a quadam, qua re Christi Iesu diuinam potestum &
dignitatem declarat, ita discipulorum ipsius autoritatem plurimū commendat, illa
enim ad prædicandum emissos, et miraculis instructos fuisse audiuius. Idem fidei Confessoris in-
signem ediderunt, tres verò ipsorum ad singulare fætaculum Christi delegit, ut gloria fæcul-
tatis specimen viderent. At quia hæc superstitiois & infirmis occasionem dare poterant, siquid
sublimius de illis sentiendi, præclaris hice illorum donis aliquot eorumdem virtutibus Evangelii
flas, quorum conyderatio nobis in eum finem proponitur, ut sanctos quoque Dei gratia opere
intelligamus, & nos illorum exemplis de ingenia nostra & naturæ corruptione admoniri, perge-
nilemus. Et primum quidem illorum virtutum fidei in firmitatem, nuper vidimus. Segundus fidei
ambitione malum, que quantas in illis vires habuerit, & quoniamque progressa sit ex prece-
historia abundè patet.

Discipuli dispu-
tati de primatu.

Primò enim discipulorum factum proponitur, quod Christo cum illis agendi occasionem dedit,
Cùm enim Capernaum proficerentur, disputatio inter illos non leuis obore fuit, quis inter illas di-
quando primatum esset habiturus. Cuius altercationis band dubie origo fuit communis & emu-
Iudeorum de regno Christi opinio, de qua iam sepe diximus. Acceserunt nunc quadam, que primatum
in regno, vel Simoni Petro, vel Ioanni & Iacobo deferre videbantur, quos Christus &
negotiis præstantioribus singulari quodam fidei adhibuerat. Et hoc illis de his argumentis dis-
putandi causa fuit. At non vulgarem conyderationem meretur, quod in disputacione inuidiis,
ambitione & superbia plenam Apostoli incederent. Fuerunt enim ut simus, selecti illi discipuli quia
alibi propter verbum suum mundos esse testatur. Attamen ambitione & superbia laborant, quoniam
peccati principium dicitur: quin eò vñq; progrediuntur, ut latenter in animis suis inuidiis &
similares manifestis rixis abundè prodant. Vides ergo quām nibil tribendum sit nostru mōlo,
quando Apostoli poscunt tamq; præclaras fidei & pietatis specimen ijs vñtis labores esse vobis,
qua multus regni & ecclesijs exitio fuerunt. Adhæc pauci hinc, quid feret in Christo querant, quoniam
dum plene innouati et renati sunt; terrena nimis rūta, quæ carni adiubescunt, cuius rei exempla plu-
 quam vñle sit, bodie passim occurruunt, ex quibus eò plus mali ad ecclesiæ et res publicæ reatu, qui in
excellenter gradu sunt constituti, qui hinc vñtis laborant.

Christus oculu-
tas discipuloru-
disputationes
non ignorat.
1. Reg. 8.
2. Para. 28.
Psal. 7.
Iere. 11, 17, 20.

Sed ad Christum transeamus, qui primo sibi non ignorum esse docet, quod illi clam missio est,
& hoc ipsum in lucem protrahit. Cùm enim Capernaum venissent, illos de disputatione ha-
gat, & vel iniuitos id fateri cogit, cuius illos pudebat. Eſcē hoc euident & irrefragabile dimittit
Christi argumentum, quando cordium & cogitationum notitia vñ & soli Dei in scriptura trahi-
tur. Debet autem huic conyderatio nobis semper ob oculos versari, eò quod ad vitam recte in-
tuendam plurimū facit. Cùm enim hominum oculos ita pleriq; vereantur, vñ in horum conuicta
multa intermittant, que alioqui facturi essent: multò plura ijdem intermitterent. si Dei oculis vñ-
nia patere cogitare. In Psalmo certè 94. summam impietatem describens spiritus sanctus ait:
Quo vñq; impij Domine, quo vñq; impij petulant exultabunt? Ebulliunt, loquuntur grande, sa-
dant se omnes flagiosi. Populum tuum Domine atterrunt, quos tibi hereditario iure vindicabis, ag-
gunt, viduas & aduenas occidunt, & pupilos interrumpunt. At mox horum omnium castigam
iicit: Et dicunt, Dominus non videt, neq; Deus Iacob intelligit. Vñq; huic malo meditari, banc ap-

rum per suasionem serio reprehendit atque confutat, addens: Intelligi stupidi in populo, et stulti quando tandem sapienti? Is qui aurem condidit, quomodo non andiret? qui oculum finxit, quomodo non videre? qui gentes corripit, & homines docet scientiam, vos non argueret? Quae verba vitinam homini sibi crebro in mente reuocant, qui carnis desideria & quidus audiendi libidinem omnibus Dei preceptis & fidibus ministrorum admonitionibus anteponunt. Silente hic discipuli, quando illos de ipsorum disputacione interrogar; nimis quod sua illos ambitionis & superbia puderet. Quis ergo illos sibi temperaueros suis dubitare, si Christum huius conscientiam esse, iam ante cogitassent? Nec minus consilios debet Christi omniscientia. Hac enim non nostrae modo opera & cogitationes insuetur, verum etiam fugas nostras & lachrymas vider, quaram se vindicet et voleat fore iam olim promisit. Videlicet ienit bofum fumar conatus, & eosdem facile dissipat, ut multi in locis scriptura testatur.

Porrò ubi ambitionem discipulorum contentionem Christus in lucem protraxit, ad illam comprehendendam accingitur. Et ut magis afficiantur illi, magna cum autoritate causam banc agit. Primum enim confidit, ut qui peculiares quid agere instituant. Deinde conuocat duodecim omnes, eo quod ad singulos huius doctrinae cognitio pertinebat: Tertio rem ipsam propositurus, inuidi statim illius summanam paucis complectitur, dicens: Si quis vult primus esse, erit (vel sit) omnium postremus, & omnium minister. Quibus verbis non damnat legitimos dignitatum gradus, quos à Deo influitos esse debet scriptura docet: sed humiliatio & mucua charitatis officia commendat, eos demum in regno suo magnos fore docens, qui donis diuinis acceptis non superbum, sed illis quam plurimos iuuvare student. Vt enim in alijs rebus illa reliqua præstantiores habentur, quarum plurimus inter homines usus est: Ita inter homines illorum merito præcipua dignitas censi debet, qui alijs omnibus prodigiose conseruerunt. At quia hoc nequam faciunt superbi & elati, sed qui de semelipsis mode- ficiuntur, recte Christus humilitatem suis commendat, quos alibi ex maiuia charitatis tesserago Iohann. 13. 15. fendo doceat. Interim nobis hic obleruandum erit, soli Christo in ecclesia, que in terris Dei regnum Christus solus ecclie caput est. primatum deberi. In hac enim primum fore ait, qui omnium postremum, omniumq; mi- nistrum se fecerit. Id vero Christus præ omnibus hominibus præstisit, qui cum in forma Dei esset, se Phil. 2. mutatus exinanivit, & omnium seruus factus est, adeo nihil offici detrectauit, quo nobis opus Matth. 20. erat, ut nobis salutem vel morte sua redimere voluerit. Soli ergo principatus debetur, & merito An- tibasti dici debent, quicunque hunc sibi ipsi vendicant, & sub Christi nomine in ecclesia tyrannidem extenuerint. Videlicet 2. Thess. 2.

Ceteram veres maximis momenti fidelius memoriae commendaretur, non contentus haec obizer Christus pueri monuisse, christum quoque adhibere. Accersit enim puerulum, adductum in medio sifflit, tandem vlnis rulos imitan- dos proponit, complectitur, & ut Matthew habet, magna cum gravitate pronunciat, adeo nulli ipsorum in regno Matth. 18. suo primatum deberi, ut in illud nunquam ingrediatur nisi puerulus similes reddantur. Vbi probè inquietendum fuerit, quibus in rebus non puerulus similes fieri oporteat. Quia enim omnes in peccatis Psalm. 51. concipiuntur & nascentur, multa puerulus quoq; atque habet, quae nos corrigerre potius, quam imitari, coenunt. Dei enim vox est: Figmenta cordis humani ab inenunte arte prana esse. Et Paulus Genes. 8. clamat: Ne sitis pueri sensibus, sed malitia pueri sitis. Ad ea igitur solummodo hac Christi sententia Cor. 14. resstringi debet, quae in pueris aliquod præfectio innocentie refugium habent, & presenti negotio Que nam in- conuenient. Inter quae primum & præcipuum est, quod dominatum adeo non ambiant pueri, ut pueri ini- quid nam illi si non intelligant. Eundem ergo nemini iniudent, sed sua forte contenti vivunt. Ita tandem sunt, nos nostram vocationem sequi decet, nec aliquid sublimius affectare, quam nobis à Deo concessum fit, & antea prædictio a vero dona in alijs venerari, & ut illis recte vivantur, orare. Deinde etsi hoc propriū habeant pueri, et amen illud habere non norunt, nec etiam illo gloriantur. Ita nos humiliatis & modestius donum in nobis ipsi nequam agnoscere, & multo minus de illo gloriari debemus. Qui enim hoc faciunt, superbi & ambitione peccant, dum humiliatis laudem sibi vendicant: quod in philosopho pulchre notavit Cicero, quando eos in illis ipsi libellis, quos de commendanda gloria scri- bunt, nomen suum inscribere dicit, ut in eo prædicentur, quo prædicationem nobilitatem & despiciunt: Quia in re à Monachis iustitariis vehementissime peccatur, ab Anabaptistis item, qui superbe nimis quosvis alios despiciunt & condemnant, dum se solos mundo & peccato mortuos, & verè humiliatos esse arbitrantur. Tertio in pueris cum primum laudabile est, quod disciplina patienter sub-

^{2.} Cor. 11.
Psalms. 50.

Deut. 32.
Psalms. 94.
Matthew. 18.
^{1.} Pet. 2

Christus pueros concordat.

Veritatis doctrina non contemnenda propter ministerium &c.
Isaiah 1.
Jeremiah 8.
^{1.} Cor. 1.

Puerorum institutio necessaria.
Dei benedictione, & alibi fateur Christus, ad illos pertinere regnum Dei, et hoc puerum amatorum singulari complectitur, & discipulis imitandum proponit. Summo igitur studio caudam, ne à Deo Christo alienetur, & ne nostra culpa & negligencia corrumpanter, quae in his superfluitate, innocentia et melioris naturae vestigia. At quia de his sequenti Cap. cōmodius dicitur, hoc obiter attigit siccias. Interim curremus innatos superbias stimulos retundere, & Deum precemur, ut ex ipsius ritu renati sancti vivamus, olim in celis regnaturi cum Christo Iesu, cui debetur benedictio, honor, gloria & postulas in eternum. Amen.

Marc. 10.

Argumentum & usus presentis loci.

Sunt, & monitores ferunt: Ita nisi verbi Dei disciplinam feramus, nosq; interdum fuerius quoque castigari patiamur, salvi non erimus, sed cum mundo paniere nescio peribimus. Nostum est enim illud Psalmi: Impius dicit Deus: Quid tibi vis, quod meus ritus commemorans, & ore tuo meum fasces iactas? Cū odio habeas disciplinam, et verbā mea posse te abijcas? Quartū puerili, si offendauerit, mox ad parentes configiunt, & ijs se se reconciliari facile patiuntur, à quibus si iniuria efficietur, putarunt. Tales nos etiam esse conuenit, vi iniurias acceptas ad Deum unum recurramus ad quem vindicta ius omne pertinere scriptura testatur: interim parati simus ad condonandum, ne nos furem debitorum exactores simus rigidiiores, quam Deum ipse erga nos esse soleat. Facit huc quod Petrus Apostolus scribit: Proinde deposita omni malitia & omni dolo, & simulationibus, & inuidiis, & omnibus obsecrationibus, ut recens nati infantes, lac illud nos corporis, sed animi, quod datum est, appetitis, ut per illud adolescatis, &c. Patet hinc, quād procul à regno Dei ab initio omnes magnates, diuitiae ac sapientes huius seculi, qui ut inanis gloria studio tori flagrant: ita proprie deuīstas quasi, offendas, quibus honorem suum violatum putant, respublicas simul & ecclesias ma turbare non verentur, &c.

Ceterū ne qui puerum magistrum affernaretur, illum magnifice commendat. Nam in hac acceptum sibi quodammodo substituit, dicens: Quisquis unum ex talibus pueris excepterit nomine meo, me excipit: & quicunque me excipit, non excipit me, sed eum qui misit me. Ergo Christiani puerulos nos obseruare & imitari decet, id est, ideo quod Christus hos nobis magistros & exempla proposit. Unde admonemur, veritatis & salutis doctrinam non contemnamus esse properitatem & ignobilis eius speciem, qui illam nobis proponit. Cum enim alibi astorū, bonū, brundinū, turū, ciconiarū exemplis nostram corruptionem Deus arguat, & iijdem nos nostris officiis aludat: quid mirum, si hominibus contemptis & nullius dignitatis in nobis insinuari vixit? Ut cuic hoc ut nostra corruptio magis eluceat, & ut suam erga nos bonitatem declarat, & suam ipsius auctoritas ex semel ipso constet, ne illam ab hominum dignitate pendere putemus. Hoc est, quod vilia & contempta huius mundi plerunque Deus delegit, sicut in prophetarum & Apollinarum exemplis est videtur. At tanta est hodie nostri seculi corruptio, ut a nemine doceri velim, sed undeque occasione captemus eos contemndi, qui nobis salutis doctrinam liberius & prius prædicant.

Docemur præterea hoc exemplo, quanta nobis puerorum cura esse debeat. Dantur enim nobis Dei benedictione, & alibi fateur Christus, ad illos pertinere regnum Dei, et hoc puerum amatorum singulari complectitur, & discipulis imitandum proponit. Summo igitur studio caudam, ne à Deo Christo alienetur, & ne nostra culpa & negligencia corrumpanter, quae in his superfluitate, innocentia et melioris naturae vestigia. At quia de his sequenti Cap. cōmodius dicitur, hoc obiter attigit siccias. Interim curremus innatos superbias stimulos retundere, & Deum precemur, ut ex ipsius ritu renati sancti vivamus, olim in celis regnaturi cum Christo Iesu, cui debetur benedictio, honor, gloria & postulas in eternum. Amen.

H O M I L I A LXXVIII.

Respondit autem ei Ioannes, dicens: Magister, uideamus quandam, qui per nomine tuum exsciebat dæmonia qui non sequitur nos: & prohibebat eum, quia non sequitur nos. Iesus autem ait: Ne prohibeatis eum. Nullus enim est qui faciat uirtutem per nomine meum, & possit citò maledicere mihi. Qui enim non est contra nos, pro nobis est. Quis enim potum dederit nobis poculum aquæ nominis meo, quod sit Christi; amen dico uobis, ne quaque perdidit mercedem suam.

Sacri scriptores non modo sanctorum virtutes & facta egregia, verum etiam errorum errantia & lapsus commemorabant. Id autem non hoc nomine faciunt, ut illorū virtutis infames reddant, sed ut in illis nostra naturae corruptionem agnoscamus, & in unam Dei gratiam (qua sancti omnes) uita